

עמ"ת (נצרת) 3858-06-24 - דניאל נחבו (עציר) נ' מדינת ישראל

עמ"ת (נצרת) 3858-06-24 - דניאל נחבו נ' מדינת ישראל מחוזי נצרת

עמ"ת (נצרת) 3858-06-24

דניאל נחבו (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

[05.06.2024]

כבוד השופטת ג'מילה ג'בארין-כליפה

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בקרית שמונה, מיום 2/6/24 שניתנה ע"י ס. הנשיא, כב' השופטת דוניא נסאר, במ"ת 31225-04-24, לפיה הורתה על מעצרו עד תום הליכים של העורר.
 2. כנגד העורר, הוגש כתב אישום בת.פ. 31197-04-24; בחלק הכללי של כתב אישום, נטען כי הנאשם- העורר, קשר עם אחר, קשר לפיו יופעלו בצוותא חדא במכירה וסחר בסמים מסוכנים. כתב אישום מייחס לעורר שלושה אשומים: ראשון- עבירות של החזקת נשק בלא רשות על פי דין, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, אישום שני- עבירות של סחר בסם מסוכן וקשירת קשר לפשע, ואישום שלישי עבירות של סחר בסם מסוכן וקשירת קשר לפשע.
 3. בד בבד, הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.
 4. בישיבה מיום 18/4/24 הסכים הסנגור לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר ובקש כי יוגש בעניין העורר תסקיר מעצר.
 5. לתיק ביהמ"ש, נתקבל תסקיר מעצר בעניין העורר מתאריך 19/5/24.
 6. בית משפט שלום בקרית שמונה (כב' ס. נשיא, דוניא נסאר), לאחר ששמע את טענות הצדדים ועיין בתסקיר המעצר, נתנה ביום 2/6/24 החלטה לפיה לא מצאה כי ניתן להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר מוצעת או על מעצרו באזוק.
- החלטה זו היא נשוא הערר.
נימוקי הערר

7. העורר מבקש לקבל את הערר וזאת מטעמים עיקריים שלהן:

א. החלטת בית משפט קמא שגויה, עומדת בקוטביות לגישה שנקט בה בעניינו של השותף רובנשטיין, ובנוסף עומדת בסתירה להלכות של ביהמ"ש העליון.

ב. בית משפט לא נתן משקל להודאת העורר, כאשר הלכה היא כי הודאת נאשם בביצוע עבירות הינה נתון המפחית מסוכנות.

ג. בית משפט נתפס לטעות בעניין עמדת העורר לטיפול בהתמכרות, בשים לב לאמור בתסקיר בעניין זה.

ד. שרות המבחן לא שלל אפשרות שחרור העורר לחלופת מעצר אלא סבר כי החלופה המוצעת אינה מתאימה. התסקיר אינו שולל חלופה אלא מוצא קושי במערך הפיקוח הלא מספיק ובמיקום החלופה. התסקיר אינו שלילי אלא לכל היותר מסתייג ועל כן הטעם לסטייה ממנו קל יותר.

ה. העורר תוקף את קביעת ביהמ"ש קמא בעניין המפקחים וטוען וכי מדובר בקביעת קוטבית.

המפקחים המוצעים, נורמטיביים, מבינים את משימת הפיקוח, מודעים לבעייתיות בהתנהגותו של העורר שעמדה בבסיס העבירות אותן ביצע, וכן מודעים ורוצים לקחת חלק בהליך שיקומו.

ו. החלופה המוצעת אינה בביתו של העורר ולא במקום בו התגורר בזמן ביצוע העבירות אלא בבית הוריו אותו עזב לפני שנים; אין חלופת מעצר מרוחקת ממקום מגוריו, משפחת העורר עלתה בגפה ארצה ואין להם בני משפחה נוספים בארץ.

ז. בבדיקת היתכנות שנערכה במיקום החלופה המוצעת, נקבע כי ניתן להתקין במקום אזוק אלקטרוני.

8. היום התקיים דיון בפניי, ב"כ העורר חזר על נימוקי הערר וחדד כי, יש לאמץ חלופת המעצר בבית הוריו של העורר, בפיקוח המפקחים ובפיקוח אלקטרוני; ומנגד ב"כ המשיבה ביקשה לדחות הערר ולהשאיר החלטת ביהמ"ש קמא על כנה, שכן ביהמ"ש בחן את החלופה ומצא אותה כלא מתאימה.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בהודעת הערר, שמעתי את טענות הצדדים, ועיינתי בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

10. בית משפט קמא נתן החלטה באופן יסודי ומנומק היטב. לא מצאתי כי נפלה טעות בהחלטתו או במסקנותיו. בית משפט קמא בחן באופן מעמיק את מכלול הנסיבות הרלוונטיות, התייחס למהות העבירות ונסיבות ביצוען, לתסקיר, לחלופה המוצעת, למפקחים, למיקום החלופה ועוד.

בית משפט קמא קבע בין היתר כי: "למרות שהמשיב נעדר עבר פלילי, תסקיר שירות המבחן שהוגש בעיינו לא מחמיא ומצביע על רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת גבולות החוק". (עמ' 16)

"...גם החלופה המוצעת נמצאה כלא מתאימה על ידי שירות המבחן מכמה סיבות; ראשית, המפקחים המוצעים לא היו מעורים באופן מספק בחייו ובשימוש שעושה בסמים בפרט, וכן לא היו ערים למצבי סיכון פוטנציאליים בהתנהלותו; שנית בשונה מאחותו, אביו של המשיב יתקשה להוות עבורו מסגרת ממתנת ובולמת עם גבולות ברורים; שלישית, החלופה ממוקמת בקריית ים, ישוב מגוריו של המשיב עובר למעצרו, ואין בה כדי להרחיקו מהסביבה שבה נוטה המשיב לקיים קשרים בעלי גוון שלילי כשהוא חשוף למצבי סיכון רבים; רביעית, הסיכון בעניינו של המשיב אינו מצוי רק בעצם יציאתו מגבולות החלופה, אלא מחשש ממצבי סיכון פוטנציאליים אפשריים, בפרט התקשרויות בעלות גוון שלילי ושימוש בחומרים פסיכואקטיביים. בשים לב כי מדובר במצבים אותם לא ניתן למנוע באמצעות מעצר באזוק אלקטרוני אשר אינו מהווה תחליף לפיקוח אנושי הולם, נרחב והדוק, לא ניתנה המלצה על מעצר המשיב באזוק. ולבסוף קבע ביהמ"ש קמא: "הסנגור בקש כי המשיב יעצר באזוק אלקטרוני בבית הוריו בקרית ים. בהינתן מאפייני המשיב כפי שעולה מהתסקיר, טיב העבירות המיוחסות לו ורמת הסיכון להישנות עבירות, לצד מיקום ביצוע העבירות ביחס למקום המעצר באזוק ולצד הפיקוח האנושי שלא נמצא מתאים, לא אוכל להיעתר למבוקש.....במקרה זה שילוב נסיבות המעשים, לצד נסיבות העושה ומאפייניו כפי שעולה מהתסקיר, לא מאפשרים את שליחתו לחלופה המוצעת גם לא באזוק אלקטרוני, אשר על כן אני מורה על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו".

11. לא מצאתי כי נפלה שגגה בקביעות בית משפט קמא ובמסקנותיו, המחייבת התערבות בהחלטתו. בנסיבות דנן, חלופת המעצר שהוצעה אינה מתאימה, אין בה להשיג את מטרת המעצר ולאין את המסוכנות הנשקפת מהעורר, מהנימוקים כפי שפורטו לעיל בהחלטת ביהמ"ש ובתסקיר המבחן.

12. אחדד, לעורר מיוחסות עבירות חמורות של נשק וסמים, שבצדן עילת מעצר סטטוטורית.

13. נסיבות ביצוע העבירות מלמדות גם הן על מסוכנותו הגבוהה של העורר, כפי שגם קבע בית משפט קמא.

14. להערכת קצינת המבחן, קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת גבולות החוק. בהערכת הסיכון, התרשמה קצינת המבחן כי העורר גדל בתא משפחתי בו חווה חסכים אינסטרומנטליים, קשיי הסתגלות במישור חברתי, אימוץ קשרים בעלי גוון שלילי, אדם נעדר מנגנוני ריסון והגנה פנימיים, בעל קושי בזיהוי מצבי סיכוי וליקוי בדרכי התמודדות אדפטיביים להתמודדות עם מצבי דחק. העורר התנסה לראשונה בשימוש בסמים מסוג קנאביס בהיותו כבן 16, ובשנתיים האחרונות צריכתו החריפה והפכה לאינטנסיבית ויום-יום עד למעצרו הנוכחי תוך פיתוח התמכרות.

מצד שני, קצינת המבחן לקחה בחשבון גם כי העורר נעדר הרשעות קודמות וזהו מעצר ראשון בחייו, וכן ניכר כי בעת הנוכחית חווה את ההליך הפלילי כמציב גבולות. נוסף התרשמו כי כיום העורר "מגלה תובנה ראשונית וחלקית לבעיית התמכרותו, כך לפחות ברמה הצהרתית, וכן ביטא את הסכמתו להשתלב בהליך טיפולי אמבולטורי בתחום התמכרות לצד רצון לשקם את אורח חייו.

15. גם אני סבורה, כי לאור אופי העורר, כפי שפורט לעיל, ומהות העבירות המיוחסות לו, אין די בפקא"ל ויש צורך בפיקוח אנושי, שכן הסיכון אינו מצוי רק בעצם יציאתו של העורר מגבולות החלופה, אלא מחשש ממצבי סיכון פוטנציאליים אפשריים, בפרט התקשרויות בעלות גוון שלילי, לצורך ביצוע עבודות הסחר, ושימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים, מצבים אותם לא ניתן למנוע באמצעות מעצר בפקא"ל.

16. בנוסף, יש צורך במערך פיקוח אנושי, הזמין לפקח על העורר לאורך כל שעות היממה, חשוב כי המפקחים יהיו סמכותיים, המודעים למצבו של העורר ולמצבי סיכון פוטנציאליים. הצורך במפקחים ברי סמכא כלפי העורר, מתעצם לנוכח היותו של העורר מכור לסמים.

17. במסגרת בחינת החלופה ע"י שירות המבחן הוצעו הוריו של העורר, כמפקחים עיקריים, כאשר אחותו וחברו אנטון, יגבו בעת הצורך.

קצינת המבחן ציינה כי התרשמו מרצונם של המפקחים המוצעים לסייע ולתמוך בעורר, אך לצד זאת ניכר כי עד למעצרו הנוכחי לא היו מעורים באופן מספק בחייו בכלל, והשימוש שערך בסמים בפרט, וכן לא היו ערים למצבי סיכון פוטנציאליים בהתנהלותו, עם זאת התרשמו כי אחותו מצליחה כיום לבחון באופן ראשוני דפוסי התנהגות מכשילים הקיימים בהתנהגותו ולזהות מצבי סיכון. יתר המפקחים המוצעים יתקשו להוות עבורו מסגרת ממתנת ובלמת עם גבולות ברורים. ולאור הכל, היא מעריכה כי אין ביכולתה של חלופה זו להתמודד עם הסיכון הטמון בהתנהגותו של העורר, וכי אחותו תתקשה למלא את מלאכת הפיקוח לבדה.

18. בדיון אשר התקיים בפני ביהמ"ש קמא ביום 28/5/2024, אמו של העורר גב' אמה נחבו מסרה לפרוטוקול כי היא יודעת שהעורר מעשן סמים מזה כחמש שנים, ובעקבות כך ב"כ העורר ביקש לוותר עליה כמפקחת. חברו אנטון, מסר בבית המשפט כי הקשר שלו עם העורר לא היה קרוב בשנים האחרונות, וכי הוא חוזר לחיים של העורר, כי המשפחה פנתה אליו וביקשה את עזרתו.

אביו של העורר מסר בפני ביהמ"ש כי הקשר שלו עם העורר בשנים האחרונות היה מועט, פעם בחודש אם העורר יבוא אליו, והוא אף פעם לא היה בביתו. גם אחותו התייצבה בפני ביהמ"ש.

בית משפט קמא התרשם באופן ישיר מהמפקחים שנחקרו בפניו, הוא התרשם מהיותם אנשים נורמטיביים שמעוניינים לסייע לעורר, אך גם התרשם מהנתק בינם לבין העורר עובר למעצרו, ומכאן למד על הקושי שלהם לזהות מצבי סיכון פוטנציאליים בהינתן טיב העבירות המיוחסות לעורר, התמכרותו לסמים והסיכון הגבוה להישנות עבירות. אמנם לא מקובלת עלי קביעת ביהמ"ש קמא כי יש לפסול את מר אנטון מאחר ומסר בפני ביהמ"ש כי נחקר בעבר במשטרה בגין שימוש בסם, בהיותו בן 16 שנים, שכן אין למר אנטון עבר פלילי. עם זאת, אין זה משנה מהקביעה של ביהמ"ש שמר אנטון אינו מתאים להיות מפקח לאור הריחוק בין השניים בשנים האחרונות. בנסיבות אלה, מקובלת עלי מסקנת ביהמ"ש קמא שהמפקחים, אינם מתאימים, ואינם יכולים להציב גבולות ברורים וסמכותיים.

19. הצבת הגבולות ע"י המפקחים האנושיים, מתחזקת ביתר שאת, לאור התמכרותו של העורר לסמים. לפי התסקיר העורר איננו מעונין להשתלב בטיפול אינטנסיבי בתחום התמכרויות בדמות קהילה טיפולית, מאחר ולתפסתו איננו זקוק לטיפול מעין זה, אך הביע הסכמתו להשתלב בטיפול אמבולטורי בדמות יחידה לטיפול התמכרויות או מרכז יום. בהקשר זה אני דוחה טענות העורר לטעות בהחלטת ביהמ"ש קמא בסוגית נכונות העורר לטיפול.
20. בהקשר זה אציין כי לא מצאתי טעם בטענות העורר לעניין המפקחים, גם בשים לב לפסיקה אליה הפנה העורר בעניין זה. בש"פ 450/19, בש"פ 7418/14.
- שאלת מעורבות או אי-מעורבות המפקחים בחייו של נאשם, וכך שאלת היכרות קודמת עם המפקח, הינן שאלות שיש לבחון בנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה. במקרה ספציפי של העורר כאן בית משפט קמא וגם שרות המבחן, בחן שאלות אלה בהתאם לנסיבות העורר הקונקרטי והגיע למסקנותיו. ואין בכך כל רבותא.
21. קושי נוסף לגבי חלופת המעצר בבית בקרית ים, הוא המיקום שלה
- שירות המבחן בתסקירו הדגיש כי החלופה ממוקמת באזור בו דניאל נוטה לקיום קשרים בעלי גוון שלילי וחשוף למצבי סיכון רבים; גם בית משפט קמא קבע כפי עמדת שרות המבחן, באשר למיקום החלופה.
- מקובלת עלי הקביעה הנ"ל, העורר, כפי שציין בית משפט קמא, ביצע כל העבירות המיוחסות לו מביתו ובאמצעות טלפון, בנסיבות אלה חלופת מעצר שלא מרחקיה את העורר ממקום ביצוע העבירות, אין בה לאיין את הסיכון הקיים בעניין העורר, לפחות בהעדר מפקחים מתאימים.
22. בית משפט קמא אינו מתעלם מנסיבותיו של העורר ובכללם גילו הצעיר, בן 25, העדר עבר פלילי, ונסיבות חייו, כפי שעולה מתסקיר מעצר. גם לא מהודאתו בעבירות המיוחסות לו, עם זאת בנסיבות העניין, אין באלה גם ביחד כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, בהעדר חלופה מתאימה.
23. ב"כ העורר מנסה לטעון לאפליה פסולה בין העורר לבין השותף רובנשטיין, אשר שוחרר לחלופת מעצר בית מלא.
- אין בידי לקבל טיעון זה, העבירות המיוחסות לרובנשטיין שונות מאלו של העורר, נסיבות וחומרת העבירות לא ברמה של חומרת העבירות של העורר כאן. אוסיף, כי גם תפקידו וחלקו של רובנשטיין בעבירות, שליח, שונה מחלקו של העורר שהיה מספק ומחלק הסם.
24. לאור כל האמור לעיל, אני מורה על דחיית הערר.
- המזכירות תמציא לצדדים.
- ניתנה היום, כ"ח אייר תשפ"ד, 05 יוני 2024, בהעדר הצדדים.